

Förslag till
**Ytterligare
effektiviseringar
budget 2024**

Kommunledningsförvaltningen

© Köpings kommun
Rapporten skriven 2024-01-08
Antagen av:
Kommunstyrelsen, 2024-01-23 §xx

Innehåll

Förord	4
Sammanfattning förslag till effektivisering	6
Kommunledningsförvaltningen	7
Anpassad budget mot verkliga personalkostnader	7
Kommunledningsförvaltningen	8
Restriktivitet vid återbesättning av tjänster	8
Kommunledningsförvaltningen	9
Omkostnader chefsforum och förvaltningsträffar	9
Kommunledningsförvaltningen	10
Agenda 2030	10

Förord

Svensk och global konjunktur har varit inne i en period av återhämtning efter pandemin, men efter sommaren har dock den svenska ekonomin blivit mer dyster. För sista kvartalet 2022 sjönk BNP i Sverige och prognosen för 2023 visar på en BNP motsvarande 1,0 procent lägre än året innan för helåret. De globala utbudsstörningarna till följd av pandemin och kriget i Ukraina har bidragit till att inflationen⁰ har stigit med efterföljande räntehöjningar

Sedan augusti 2022 har inflationen mätt med KPIF varit över 9,0 procent och uppgår till 9,4 procent i februari 2023. Inflationen som är den högsta på 30 år leder till ökade livsmedelspriser, ökade byggnadskostnader och fortsatt höga energi- och drivmedelspriser. I Sverige ökade elpriserna till dubbelt så höga nivåer jämfört med ett år tidigare.

För 2023 blir KPIF-inflationen fortsatt hög, men den beräknas att falla tillbaka till följd av lägre energipriser. I slutet av 2023 beräknas inflationen ligga nära målet om 2,0 procent och inflationen bedöms som låg för 2024. Sjunkande inflation innebär dock inte sjunkande priser. Det kommunala skatteunderlaget de kommande åren urholkas av pris- och löneökningar, vilket innebär en svag real skatteunderlagstillväxt. De senaste åren har det reala skatteunderlaget ökat med 1,7 procent per år i genomsnitt. Under åren 2023–2026 prognosticeras ökningen till endast 1,0 procent per år i genomsnitt. För 2023 är det en mycket svag utveckling och det reala skatteunderlaget minskar med nästan 3,0 procent. Bedömningen är att det är först 2025 som det reala skatteunderlaget kommer att vara uppe på 2022 nivå.

Den svenska arbetsmarknaden är fortfarande stark men vissa svaghetstecken visas. Den pågående konjunkturedgången innebär att efterfrågan på arbetskraft kommer att utvecklas svagare framöver. Det stöds också av företagens anställningsplaner som dämpats redan i slutet av 2022. Utvecklingen 2023 drivs av en klar dämpning av sysselsättningen. Arbetslösheten kommer att öka under 2023. Sysselsättningen förväntas minska under 2023. En sådan försvagning blir kännbar för såväl hushållens inkomster som för företagens försäljning. En konsekvens av hushållens minskade konsumtionsefterfrågan. Prognosen är att arbetslösheten stiger till snitt 8,2 procent för 2023 och snitt 8,6 procent för 2024.

SCB bedömer att befolkningstillväxten för de kommande 10 åren halveras i jämförelse med de senaste 10 åren. Prognosen framåt för Köpings kommun är en mycket låg tillväxttakt på några individer per år. Den låga befolkningstillväxten i Köping under för de kommande åren förklaras främst av att gruppen barn och unga inte förväntas öka, utan snarare förväntas minska. Även de i arbetsför ålder förväntas minska jämfört med tidigare prognoser för de kommande åren. I de äldre åldersgrupperna och då främst 80 år+ förväntas däremot en ökning under de kommande åren, och är de som kommer att stå för de beräknade kostnadsökningarna.

För att Köpings kommun ska ha en hållbar långsiktig ekonomi krävs att vi redan nu planerar för att hitta nya effektivare arbetssätt och därför är det av största vikt att alla styrelser och nämnder är med i att ta fram förslag till effektiviseringar. **Effektiviseringskravet** för 2024 motsvarar **2,5% av nettokostnaderna (undantag VoO 1,0% av nettokostnaderna)**. Då kommunens nettokostnadsandel för år 2022 uppgår till 99,9% är det av stor vikt att åtgärderna tas fram och effektueras för kommande år. God ekonomisk hushållning innebär en nettokostnadsandel omkring 98%, vilket Köpings kommun inte uppnår just nu. Effektiviseringar som arbetas in ska därmed vara åtgärder som leder till **en kostnadsminskning** för kommunen.

I samband med budget 2024 ska samtliga nämnder och styrelser arbeta in effektiviseringar motsvarande 2,5% av nettokostnaderna exklusive lönekomensation 2023 (undantag VoO 1,0%) inför budgetår 2024. Respektive nämnd och styrelse erhåller planeringsramar inför 2024. Endast **kostnadssänkande** åtgärder/aktiviteter ska arbetas in, dvs åtgärder som leder till kostnadsminskningar för kommunen

Skattefinansierad verksamhet (tkr)	Budgetram 2023 exkl lönekomp 2023	Effektivisering 2,5% (VoV 1,0%)	Planeringsram 2024 inkl effektivisering
Kommunfullmäktige	3 574	89	3 485
Kommunstyrelse (politisk verksamhet)	5 429	136	5 293
Kommunledningsförvaltning	85 147	2 129	83 018
Teknisk verksamhet	49 629	1 241	48 388
Samhällsb mark och fastighet	46 598	1 165	45 433
Samhällsbyggnadsnämnd	31 186	780	30 407
Kultur- och fritidsnämnd	54 170	1 354	52 816
Utbildningsnämnd	675 620	16 891	658 730
Vård- och omsorgsnämnd	611 326	6 113	605 212
Social- och arbetsmarknadsnämnd	184 240	4 606	179 634
Västra Mälardalens Överförmyndarnämnd	4 040	101	3 939
Summa skattefinansierad verksamhet	1 750 960	34 605	1 716 356

I samband med kommunfullmäktiges beslut den 2023-11-06 § 143 beslutades att kommunstyrelsen ska arbeta in ytterligare effektiviseringar motsvarande 2,8 mkr genom en total organisationsöversyn. Tabellen nedan visar fördelningen mellan kommunstyrelsens verksamheter.

Skattefinansierad verksamhet (tkr)	Budgetram 2023 exkl lönekomp 2023	Effektivisering 2,8 mkr fördelat på budgetram
Kommunledningsförvaltning	85 147	1 315
Teknisk verksamhet	49 629	766
Samhällsb mark och fastighet	46 598	719
Summa skattefinansierad verksamhet	181 374	2 800

Sammanfattning förslag till effektivisering

Nämndens uppdrag för kommunledningsförvaltningen består i att hitta effektiviseringar motsvarande 1 315 tkr samt 544 tkr då 1 228 tkr är beslutade sedan tidigare. Totalt att effektivisera under 2024 är 3 086 tkr. Nedanstående tabell redovisar besparingar om 1 858 tkr

En sammanfattning av alla förslag till effektivisering.

Effektiviseringsåtgärd	Total effekt	Effektivisering per år			
		2024	2025	2026	2027
Tidigare beslutade effektiviseringar					
Omkostnader kommunchef	140	140	0	0	0
Omkostnader ekonomiavd.	70	70	0	0	0
Omkostnader näringslivsavd.	300	300	0	0	0
Omkostnader personalavd.	166	166	0	0	0
Licensavgifter	40	40	0	0	0
Konsulttjänster	40	40	0	0	0
Trygghetsmiljonen	150	150	0	0	0
Bidrag Köping centrumförening	50	50	0	0	0
Konsulttjänster	175	175	0	0	0
Bidrag Yrkehögskola Mälardalen	21	21	0	0	0
Bidrag Coompanion Västmanland	46	46	0	0	0
Medlemskap i Städa Sverige	30	30	0	0	0
Summa	1 228	1 228			
Ytterligare förslag					
Anpassad budget mot verkliga personalkostnader	730	730	0	0	0
Översyn av återbesättning	1 033	1 033	0	0	0
Agenda 2030	55	55	0	0	0
Chefsforum	40	40	0	0	0
Summa	1 858	1 858			
Summa totalt	3 086	3 086	0	0	0

Kommunledningsförvaltningen

Anpassad budget mot verkliga personalkostnader

Under 2023 har personalkostnaderna varit tillfälligt budgeterade till 97 % för att anpassa sig efter verkliga kostnader i förhållande till sjukfrånvaron på förvaltningen. Förslaget är att personalkostnaderna budgeteras till 97,5 % för att fortsatt hålla en real bild över att budgeten motsvara de personalkostnader som uppstår på förvaltningen.

Ekonomisk analys:

Total effekt	Genomförande		Effektivisering per år			
	Start	Slut	2024	2025	2026	2027
730	2024	2024	730	0	0	0

Personalkostnader effektiviseras med en 730 tkr inför 2024.

Konsekvensanalys grunduppdrag

Verksamhet	Medarbetare
Att matcha verkliga personalkostnader mot budget kan ha en viss konsekvens på budgetavvikelsen. Om sjukfrånvaron visar sig vara lägre under 2024 kan förvaltningen redovisa underskott. Förvaltningen är inte beroende på samma sätt av att tillsätta vikarie vid korttidsfrånvaro. Sannolikheten av att budgetavvikelsen ska sticka iväg för denna effektivisering anses därför liten.	Ingen konsekvens.

Barnkonsekvensanalys

Förvaltningen bedömer att inga barn och ungdomar påverkas av denna effektiviseringsåtgärd.

Kommunledningsförvaltningen

Restriktivitet vid återbesättning av tjänster

Vakanta tjänster uppstår när personal avslutar sin nuvarande tjänst eller går i pension. Det innebär att verksamheten oftast ersätter den vakanta tjänsten genom att anställa ny personal. En restriktivitet av återbesättning innebär att vi ser över möjligheten att vakanshålla en eventuell tjänst för kortare eller längre period inför 2024 vilket ger oss en effektivisering motsvarande 1 033 tkr.

Ekonomisk analys:

Total effekt	Genomförande		Effektivisering per år			
	Start	Slut	2024	2025	2026	2027
1 033	2024	2024	1 033	0	0	0

Personalkostnader effektiviseras med en 1 033 tkr inför 2024.

Konsekvensanalys grunduppdrag

Verksamhet	Medarbetare
<p>Att inte återbesätta en vakanttjänst kan innebära för verksamheten fler konsekvenser. I huvudsak innebär det följande:</p> <ul style="list-style-type: none">- att verksamhetens resurser minskas vilket kan påverka det centrala stödet till verksamheterna och utvecklingen av Köpings kommun.- att verksamheten får svårigheter med att uppfylla grunduppdraget- att kvalitén vad avser grunduppdraget men även indikatorer kan minska på sikt- att prioriterade områden kan bli svårare att uppnå i den verksamheten som påverkas av att personal inte återbesätts.	<p>Att inte återbesätta en vakanttjänst innebär för övriga medarbetare en större arbetsbelastning och kan bidra till en ohållbar situation. Det kan därför på sikt bidra till att sjukfrånvaron totalt ökar.</p>

Barnkonsekvensanalys

Förvaltningen bedömer att barn och ungdomar kan påverkas av denna effektiviseringsåtgärd beroende på vilken tjänst som berörs.

Kommunledningsförvaltningen

Omkostnader chefsforum och förvaltningsträffar

Effektiviseringen innebär förändring i mötestid och att mötena kommer hållas på plats i Forum. Det innebär att det finns möjlighet att spara in kostnader för sändning via Västmanlands TV och enklare förtäring i form av fika. Tidigare år har även förvaltningsträffarna uppgått till fyra träffar per år. Genom att minska antalet träffar till två per år finns det utrymme att effektivisera.

Ekonomisk analys:

Total effekt	Genomförande		Effektivisering per år			
	Start	Slut	2024	2025	2026	2027
40	2024	2024	40	0	0	0

Personalkostnader effektiviseras med en 40 tkr inför 2024.

Konsekvensanalys grunduppdrag

Verksamhet	Medarbetare
Ingen konsekvens.	En viss konsekvens uppstår när förvaltningsträffarna minskas. Den interna samhörigheten och kommunikationen kan påverkas till det sämre. Sannolikheten att det händer är liten då vi de senaste åren haft inställda träffar och de flesta har varit digitala.

Barnkonsekvensanalys

Förvaltningen bedömer att inga barn och ungdomar påverkas av denna effektiviseringsåtgärd.

Kommunledningsförvaltningen

Agenda 2030

Medlemskap i förbundet Agenda 2030 är en opolitisk ideell förening som påverkar beslutsfattare inom hållbar utveckling. Då konsekvenserna anses vara av mindre art kan ett utträde vara möjligt.

Ekonomisk analys:

Total effekt	Genomförande		Effektivisering per år			
	Start	Slut	2024	2025	2026	2027
55	2024	2024	55	0	0	0

Personalkostnader effektiviseras med en 55 tkr inför 2024.

Konsekvensanalys grunduppdrag

Verksamhet	Medarbetare
En viss konsekvens då det finns en styrka i att arbeta samlat med hållbarhetsfrågorna i ett sammanhang tillsammans med andra medlemmar.	Viss konsekvens utifrån medarbetarnas kompetensutveckling inom området.

Barnkonsekvensanalys

Förvaltningen bedömer i dagsläget att barn och ungdomar inte påverkas av denna effektiviseringsåtgärd. I förlängningen kan detta påverka barn och unga då det anses att ett kollektivt samarbete gynnar den hållbara utvecklingen.